

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Vitjanin

SUDURAFRIKA er ein dapur blettur á politiska heims-kortinum. Í hesum landi er stóðan tann, sum flest øll vita, at ein evarska lítil hvítur minniluti hevur alt politiskt vald. Við hesum valdi hevur minnilutin nú í mong ár trælkað og kúgað tann stóra svarta meirilutan av fólkinum.

MEDAN tað at kalla alla staðir í heiminum hevur verið so, at rasisman, ið hvussu so er tann lógarbundna rasisman, hevur verið í afturgongd, er gingið tann øvugta vegin í Suðurafrika. Her hevur stýrið hert um rasuskilnaðin og hevur við lóg og vápnemei miðvíst minkað um og skert tey borgararættindi, sum skuldu verið ogn hjá øllum menniskjum í Suðurafrika. Henda skipan kallast Apartheid og tað er ikki satt, tá sagt verður — eitt nú av Dagblaðnum, at Apartheid er undir avtøku — tað er beint tvørturímóti.

ALLUR heimurin hevur nú vent sær ímóti apartheid við andstygd og vanvirðing. Tey svørtu og teirra undan-gongufólk hava vent sær til umheimin og biðið um hjálp — ikki vápnahjálp, men hjálp av politiskum slag. Tað, sum biðið hevur verið um, er, at tey lond, sum hava eitthvørt samskipt við Suðurafrika seta í verk búskapartiltøk móti apartheidstýrinum, og soleiðis noyða hetta stýri til at veita øllum landsins borgarum sømilig livikor. Umheimurin hevur í stóran mun lurtað eftir hesum áheitanum og eitt heimsúmfatandi boycott móti apartheidstýrinum er nú við at gerast veruleiki.

oddagrein

DIKTATORARNIR í Pretoria hava reagerað harðliga upp á alt hetta og roynt nógvar snildir til tess at sleppa undan boycottinum. Ein av hesum snildum er at billa fólki inn, at tiltøkini skaða tey svørtu meira, enn tey gagna tí demokratisku søkini.

HETTA er lygn og latín og í øllum førum nakað, sum tey svørtu antiapartheid-fólkini sjálvi eiga at avgera. Tað eru tí at kalla eingi lond, sum taka pástandin hjá apartheidstýrinum fyrí fult. Stýrið er tí illa kroyst, isolerað og soleiðis fyrí, at einki land við sjálvsvirðing vil hava nakað við hetta stýrið at gera.

Í SÍNI neyð leitar suðurafrikanska stýrið eftir stuðli, og í hesum starvi hevur stjórnin ikki ráð at vera kræsin. Illa gongst, og vinir finna bønissveinarnir í Pretoria bert millum nakrar fáar yvirgangskroppar í Latínamerika og Asia og so millum nakrar av teimum nasistum, sum enn eru á lívi í Vesturtýsklandi.

Í HESI leitan eru somu bølmennei eisini komin til okkara lítla land — eisini her er ein botnur at skava í í ávisum flokki. Skavað varð ikki til fánýtis, og tí fór Óli Breckmann, fólkatingsmaður, lögtingsmaður v.m. í gjár á almenna vitjan til Suðurafrika. Hetta er okkum til skomm og skaða, men ein troyst er tað tó, at tað má standa illa til hjá apartheidstýrinum, tá ein vitjan av Óla Breckmann verður hildin at bota um stöðuna.

jd

Sjúkrahúsverkið og setan landslæknans

Í blaðtjakinum um sjúkrahúsverkið hevur undirritaði ikki tikið lut, men Sosialurin hevur endurprentað ummæli frá mær, umbíðið av landsstýrinum og stílað til tess. Skal eg gera viðmerkingar til tjakið, ið nú er í bløðunum, so verður tað ikki í fjølmiðlunum, men eftir áheitan frá landsins myndugleikum.

Hvat ið viðvíkir starvssetan míni sum landslækni vísi eg til danska innanríkisráðið, ið hevur sett meg í starv eftir vanligari viðgerð og metan av umsóknunur

Hogni Debes Joensen
landslækni

Svar til heimahjálparleiðaran

Stuttligt at hoyra frá tykkum, so kláravaknar og skemtingarsamar eisini! Nú gjørdist bara so drúgt, aðrenn eg fekk svarað. Men tá man, umframt teir fustu dagtimarnar, hevur arbeitt bæði í week-end og 5 kveldvaktir — so er man troystur og krevur nakrar dagar at koma fyrí seg aftur. — Men hetta kenna tit jú so væl — onkur ið hvussu so er???

lat okkum aftur triva í hatta við leiðara. Núverandi leiðarin tók við starvinum 1/12-85, siga tit. Men hon hevur so verið vikur nógvar longri. Fari eg skeiv at halda tað vera út ímóti 2 árum ialt? Men í øllum førum so sigið mær: nær bleiv leiðarastarvið lýst leyst í bløðunum?

Tað sum eg serliga hugsi um her, er, at «leiðarin» til 1/12-85 jú fartaði runt alla verðina, sum henni lysti — og tað við loyvi frá leiðsluni á Almannastovuni. Har man onkur hava sovið — ja, snorksovið. Eingin stjóri kann lata ein leiðara (fyri ca. 400 heimahjálparum) fara fleiri ferðir í orlov o.a. uttan at tað merkist í arbeidinum. — Tí sigi eg enn einaferð: Lat okkum fáa eina dugnaliga leiðslu — bæði í «Broncx» og á «Bryggja» — tað treingja vit til.

Tað mundi harma

manga heimahjálpar at hoyra í sjónvarpinum, at bert tær sluppu á skeið, sum eru vælegnaðar. Ja, sleppa bert allar tær á skeið, sum eru vælegnaðar, so fara 5 ferðir so nógvar á skeið hvørja ferð hvørt ár! Tí nógvar vælegnaðar, dugnaligar, áhugaðar o.s.fr. biða eftir at sleppa á skeið. Men purt einki frættist um slikt skeiðvirksemi nú.

Tá tað eisini í somu sending bleiv sagt, at bert tær við skeið blivu sendar til pleypgupaentant — so er hetta eitt prógv um manglandi vitan. Tað er líka nógvar regla sum undantak. Ferð eftir ferð — eisini í dag — verða heimahjálpar uttan skeið sendar til pleypgupaentant. Fyri kortum var tað enná ein, sum bara hevði arbeitt nakrar vikur.

Sjálv bleiv eg á míni fyrstu week-end vakt m.a. send til ein patient við kateter. Hevði aldri sæð tað fyrr, so illa gekst. Tá so patienturin hevði nakað nógva pinu sunnumorgun, so ringdu vit eftir læknunum. Og hann var ikki bliður, tá hann kom. Skilligt var, at tað var mitt dugnaloyssi, sum bar størstu skuldina av pinuni. Sjálvandi skuldi eg havt ringt til eftirlitskvinnuna longu leygarmorgun, men eg visti at hon hevði fri tá —

og eg var so nýggj. Enn í dag rennur hetta fram fyrí meg, tá eg siggi onkran í tí familjuni ella fari framvið har tey búgva.

Hetta fortelji eg bara fyrí at fáa tykkum (eftirlit) + leiðslu at skilja, at tað má bliva ein fäst regla, at eingin óroynd ella ókend bleiv sett til pleypgupaentant. Og at tit av álvara lögdu press á, at 1. allar fingur skeið sum ynsktu tað, og 2. at eingin fólk í arbeidi uttan byrjanarskeið (heldur ikki «bara» til reingerð).

Annars vil eg heita á familju og avvarðandi um, at tey biða um heimahjálpar, sum hava verið á skeið, tá tað snýr seg um pleypgupaentant.

Undirskriftin á tykkara aftursvari í Dimmalætting 25/10 var «Eftirlitskvinnurnar. Vil tað siga, at tit skriva fyrí allar? Neyvan tó, tí eg veit so um eina, ið einki kendi til tykkara aftursvar.

Tí hava helst okkurt at viðmerkja til hetta brævið í dag. Tá tit so hava svarað — so fari eg at spyrja um okkurt annað. Livst so spyrst. Tann, sum árla risur, verður í mongum visur.

Heimahjálpar í fleiri ár

NBNBNBNBNBN!!

Vit skulu gera vart við, at blaðið skal hava navnið á teimum, sum senda inn lesarabrøv. Tað hendir seg javnan, at vit fáa brøv, sum einans hava eitt dulnevni og so einki meira. Tað er rættur og skylda blaðstjórans at vita, hvør ið skrivað hevur.

Blaðstjórin